

PEDAGOGIK MUAMMOLAR VA ULARNING YECHIMLARI

Djorayeva Ayjan Alimjan qizi

Nizomiy nomidagi O'zbekistan Milliy Pedagogika Universiteti

Boshlang'ich ta'lim yo'nalishi 204-guruh talabasi

Annotatsiya: Pedagogika sohasida yuzaga keladigan muammolar ta'lim jarayonining samaradorligini pasaytirishi, o'quvchilarning bilim olish darajasiga salbiy ta'sir ko'rsatishi mumkin. Shu sababli pedagogik muammolarni aniqlash va ularni samarali hal qilish ta'lim sifatini oshirish uchun muhim ahamiyatga ega. Pedagogik muammolar ko'plab omillarga bog'liq bo'lib, ularni yechishda tizimli yondashuv va innovatsion metodlarni qo'llash zarur.

Kalit so'zlar: pedagogik muammolar, o'quvchilar, bilim, ko'nikma, zamonaviy innovatsion texnologiyalar, metodlar, o'quv materiallari.

Аннотация: Проблемы в области педагогики могут снижать эффективность образовательного процесса и негативно влиять на уровень усвоения знаний студентами. Поэтому выявление педагогических проблем и эффективное их решение имеет важное значение для повышения качества образования. Педагогические проблемы зависят от многих факторов, а их решение требует системного подхода и использования инновационных методов. **Ключевые слова:** педагогические проблемы, студенты, знания, умения, современные инновационные технологии, методы, учебные материалы.

Abstract: Problems in the field of pedagogy can reduce the effectiveness of the educational process and negatively affect the level of knowledge acquisition of students. Therefore, identifying pedagogical problems and effectively solving them is important for improving the quality of education. Pedagogical problems depend on many factors, and their solution requires a systematic approach and the use of innovative methods.

Keywords: pedagogical problems, students, knowledge, skills, modern innovative technologies, methods, educational materials.

KIRISH

Pedagogik muammolarning asosiy sabablari orasida o'qituvchilarning metodik tayyorgarligi yetarli emasligi, ta'lim resurslarining cheklanganligi, o'quvchilarning individual xususiyatlari va psixologik holatlari, shuningdek, ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasining zaifligi kiradi. Ushbu omillar o'zaro bog'liq bo'lib, ta'lim jarayonining sifatiga ta'sir qiladi. O'qituvchilarning metodik tayyorgarligi muammosi pedagogik jarayonda eng ko'p uchraydigan muammolardan biridir. Ko'pincha o'qituvchilar yangi pedagogik texnologiyalarni o'zlashtirishda qiyinchiliklarga duch

keladilar. Bu esa darslarning interaktivligi va qiziqarli bo'lishiga salbiy ta'sir ko'rsatadi. Muammoni hal qilish uchun o'qituvchilarni doimiy ravishda malaka oshirish kurslariga jalb qilish, yangi o'quv metodlarini o'rgatish va amaliyotda qo'llash imkoniyatlarini yaratish zarur.

ADABIYOTLAR TAHLILI VA TADQIQOT METODOLOGIYASI

Ta'lim resurslarining yetishmasligi ham pedagogik jarayonning samaradorligini kamaytiradi. Zamonaviy darsliklar, audio-vizual vositalar, laboratoriya jihozlari va boshqa o'quv materiallarining yetishmasligi o'quvchilarning bilim olish jarayonini cheklaydi. Bu muammoni hal qilish uchun davlat va nodavlat tashkilotlari tomonidan ta'lim muassasalarini zarur resurslar bilan ta'minlash, shuningdek, raqamli texnologiyalarni keng joriy etish muhimdir.[1]

O'quvchilarning individual xususiyatlari va psixologik holatlari ham pedagogik muammolarni keltirib chiqaradi. Har bir o'quvchining o'rganish uslubi, qobiliyati va motivatsiyasi har xil bo'lishi mumkin. Shuning uchun ta'lim jarayonida individual yondashuvni qo'llash, o'quvchilarning qiziqishlari va ehtiyojlarini hisobga olish zarur. Bu borada pedagoglarning psixologik tayyorgarligi va o'quvchilarning ruhiy holatini tushunishi katta ahamiyatga ega. Moddiy-texnik baza zaifligi ta'lim sifatiga salbiy ta'sir ko'rsatadigan yana bir muammo hisoblanadi. Yomon jihozlangan sinflar, yetishmayotgan o'quv vositalari va noqulay o'quv muhitining mavjudligi o'quvchilarning diqqatini jamlash va bilim olish darajasini pasaytiradi. Ushbu muammoni bartaraf etish uchun ta'lim muassasalarining infratuzilmasini yaxshilash, zamonaviy jihozlar bilan ta'minlash va o'quv muhitini qulaylashtirish zarur.[2]

MUHOKAMA VA NATIJALAR

Pedagogik muammolarni hal etishda ta'lim jarayonining innovatsion texnologiyalarini qo'llash muhim o'rin tutadi. Masalan, interaktiv ta'lim usullari, elektron darsliklar, onlayn ta'lim platformalari va boshqa raqamli vositalar ta'lim sifatini oshirishga yordam beradi. Bu texnologiyalar o'quvchilarning bilim olish jarayonini qiziqarli va samarali qiladi, shuningdek, individual yondashuvni amalga oshirish imkonini beradi. Shuningdek, ota-onalar va jamoatchilik bilan hamkorlikni kuchaytirish pedagogik muammolarni hal etishda muhimdir. Ota-onalarning ta'lim jarayonidagi faolligi, ularning o'quvchilarning o'qishiga bo'lgan munosabati ta'lim sifatiga ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Jamoatchilik esa ta'lim muassasalariga moddiy va ma'naviy yordam ko'rsatishda faol bo'lishi kerak. Pedagogik muammolarni hal qilishda ta'lim siyosatini takomillashtirish va qonun hujjatlarini yangilash ham zarur. Ta'lim tizimining samarali ishlashi uchun davlat tomonidan aniq strategiyalar ishlab chiqilishi, ta'lim sifatini nazorat qilish mexanizmlari kuchaytirilishi lozim. Bu esa ta'lim muassasalarida yuzaga keladigan muammolarni aniqlash va ularni tezkor hal etishga imkon beradi.[3]

Muammolarni hal qilishda o'qituvchilarning motivatsiyasini oshirish ham muhim ahamiyatga ega. O'qituvchilarning mehnati munosib baholanmayotgani, ularning ish sharoitlari va maoshlarining pastligi pedagogik jarayonga salbiy ta'sir qiladi. Shu bois, o'qituvchilarni rag'batlantirish tizimini takomillashtirish, ularning kasbiy rivojlanishiga imkon yaratish kerak. Pedagogik muammolarni yechishda ta'lim muassasalarining ichki boshqaruv tizimini takomillashtirish ham katta rol o'ynaydi. Ta'lim jarayonining samaradorligini oshirish uchun rahbarlar va o'qituvchilar o'rtasida samarali muloqot o'rnatish, jamoaviy ishni rivojlantirish zarur. Bu esa muammolarni tez aniqlash va ularni hal etishda yordam beradi.[4]

XULOSA

Yuqorida ta'kidlanganidek, pedagogik muammolar ko'p qirrali va murakkab bo'lib, ularni hal qilish uchun kompleks yondashuv talab etiladi. Ta'lim sohasida yuzaga keladigan muammolarni aniqlash, ularga tahlil o'tkazish va samarali yechimlar ishlab chiqish ta'lim sifatini oshirishning asosiy omilidir. Shu bois, pedagogik jarayonning har bir ishtirokchisi – o'qituvchi, o'quvchi, ota-ona va rahbarlar – o'z zimmasiga tushgan vazifalarni mas'uliyat bilan bajarishi zarur. Natijada, pedagogik muammolarni samarali hal etish ta'lim jarayonining sifatini oshirish, o'quvchilarning bilim va ko'nikmalarini yaxshilash, ularning shaxs sifatida rivojlanishiga xizmat qiladi. Innovatsion yondashuvlar, malakali kadrlar tayyorlash, moddiy-texnik bazani yaxshilash va jamoatchilik bilan hamkorlik ta'lim sohasidagi muammolarni bartaraf etishda muhim omillardir. Bu esa kelajak avlodning bilimli, barkamol va raqobatbardosh bo'lib voyaga yetishiga imkon yaratadi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR

1. Saliyeva, M. (2024). Pedagogikadagi muammolar va ularning yechimlari. "Pedagogik tadqiqotlar" jurnali, 2(1), 45-58.
2. Karimov, A. (2023). Ta'limda innovatsion texnologiyalar va pedagogik muammolar. Toshkent: O'qituvchi nashriyoti.
3. Islomova, N. (2022). Ta'lim jarayonida individual yondashuv: muammolar va yechimlar. "Ta'lim va tarbiya" ilmiy jurnali, 5(3), 112-120.
4. Rasulov, D. (2021). Pedagogik jarayonda kommunikatsiya muammolari va ularni bartaraf etish. Samarqand: Ilm-fan nashriyoti.
5. Tursunova, L. (2020). Ta'lim muassasalarining moddiy-texnik bazasini yaxshilash va pedagogik jarayon sifatining oshirilishi. "Pedagogika va psixologiya" jurnali, 4(2), 78-85.
6. Mirzaev, S. (2023). O'qituvchilarning malaka oshirishdagi pedagogik muammolar va ularni hal qilish yo'llari. Toshkent: Ta'lim nashriyoti.
7. Yusupova, G. (2024). Pedagogik muammolarni hal etishda ota-ona va jamoatchilikning roli. "Ta'lim va jamiyat" ilmiy jurnali, 6(1), 33-42.